

Universiteit Leiden

Onderwijs- en examenregeling

geldig vanaf 1 september 2013

Bacheloropleidingen:

Afrikaanse talen en culturen

Chinastudies

Duitse taal en cultuur

Engelse taal en cultuur

Film- en literatuurwetenschap

Franse taal en cultuur

Geschiedenis

Godgeleerdheid

Griekse en Latijnse taal en cultuur

Hebreeuwse en Joodse studies

Islamstudies

Italiaanse taal en cultuur

Japanstudies

Koreastudies

Kunstgeschiedenis

Latijns-Amerikastudies

Liberal Arts and Sciences: Global Challenges;
International studies

Midden-Oostenstudies

Nederlandkunde/Dutch Studies

Nederlandse taal en cultuur

Oude culturen van de mediterrane wereld

Russische studies

South and Southeast Asian Studies

Taalwetenschap

Wereldgodsdiensten

Wijsbegeerte

In afbouw (einddatum 31 december 2014):

Egyptische taal en cultuur

Slavische talen en culturen

Talen en culturen van India en Tibet

Talen en culturen van Indonesië

Talen en culturen van Mesopotamië en Anatolië

Vergelijkende Indo-Europese taalwetenschap

Deze Onderwijs- en examenregeling is opgesteld overeenkomstig artikel 7.13 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en is aangevuld met kwaliteitskenmerken zoals vastgelegd in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen.

Overeenkomstig artikel 7.14 WHW beoordeelt het faculteitsbestuur de Onderwijs- en examenregeling regelmatig en weegt daarbij, ten behoeve van de bewaking en zo nodig bijstelling van de studielast, het tijdsbeslag dat daaruit voor de studenten voortvloeit. De opleidingscommissie heeft op grond van artikel 9.18 WHW tot taak de wijze van uitvoeren van de Onderwijs- en examenregeling jaarlijks te beoordelen.

Deze Onderwijs- en examenregeling bestaat uit twee delen; een algemeen deel dat voor alle opleidingen gelijk is, en een deel dat voor een opleiding specifieke informatie bevat, het zogenaamde opleidingsspecifieke deel van de onderwijs- en examenregeling. In onderstaande tekst wordt bij de relevante artikelen verwezen naar dit deel.

Inhoud (Facultair gedeelte en Opleidingsspecifiek gedeelte hebben dezelfde opbouw)

1. Algemene bepalingen
2. Beschrijving van de opleiding
3. Onderwijsprogramma
4. Tentamens en examens, vervolgopleiding
5. Toegang en toelating tot de opleiding
6. Studiebegeleiding en studieadvies
7. Overgangsbepalingen
8. Slotbepalingen

Bijlagen Facultair gedeelte

Bijlage A - Algemene Academische Vaardigheden

Bijlage B - Regeling BA-eindwerkstuk

Bijlage C - Colloquium Doctum regeling

Bijlage D - Regels en Richtlijnen examencommissies van de Faculteit der Geesteswetenschappen

Bijlagen Opleidingsspecifiek gedeelte

Bijlage E - Onderwijsprogramma (gevoegd bij het opleidingsspecifieke deel van de OER)

Bijlage F - E-studiegids (zie <https://studiegids.leidenuniv.nl/>)

Bijlage G - Compensatieregeling (indien van toepassing gevoegd bij het opleidingsspecifieke deel van de OER)

Bijlage H - Regeling verwijzing postpropedeutische fase (indien van toepassing gevoegd bij het opleidingsspecifieke deel van de OER)

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Toepasselijkheid van de regeling

Deze regeling is van toepassing op het onderwijs en de examens van de bacheloropleidingen:

Afrikaanse talen en culturen
Chinastudies
Duitse taal en cultuur
Engelse taal en cultuur
Film- en literatuurwetenschap
Franse taal en cultuur
Geschiedenis
Godgeleerdheid
Griekse en Latijnse taal en cultuur
Hebreeuwse en Joodse studies
Islamstudies
Italiaanse taal en cultuur
Japanstudies
Koreastudies
Kunstgeschiedenis
Latijns-Amerikastudies
Liberal Arts and Sciences: Global Interactions; International Studies
Midden-Oostenstudies
Nederlandkunde/Dutch Studies
Nederlandse taal en cultuur
Oude culturen van de mediterrane wereld
Russische studies
Taalwetenschap
Wereldgodsdiensten
Wijsbegeerte
South and Southeast Asian Studies

In afbouw:

Egyptische taal en cultuur
Ruslandkunde
Slavische talen en culturen
Talen en culturen van India en Tibet
Talen en culturen van Indonesië
Talen en culturen van Mesopotamië en Anatolië
Vergelijkende Indo-Europese taalwetenschap

Deze opleidingen ingesteld in de Faculteit der Geesteswetenschappen van de Universiteit Leiden, hierna te noemen: de faculteit.

Waar hierna wordt gesproken van ‘opleiding’, dient hieronder ieder van bovenstaande bacheloropleidingen te worden verstaan.

Artikel 1.2 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. BA- eindwerkstuk: de neerslag van één van de praktische oefeningen als bedoeld onder n, tot stand gekomen overeenkomstig het bepaalde in bijlage B (regeling BA-eindwerkstuk);

- b. deoltoets een onderdeel van het tentamen van een onderwijseenheid, waar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student met betrekking tot die onderwijseenheid worden onderzocht. Als deoltoets gelden alle prestaties (schriftelijke en mondelinge toetsen, schriftelijke opdrachten, werkstukken, mondelinge referaten etc.) van een student die met een deoltoets worden beoordeeld dat deel uitmaakt van het eindoel van een onderwijseenheid;
- c. ec zie studiepunt;
- d. ECTS: het European Credit Transfer System;
- e. eerste lezer/beoordelaar: de examiner die verantwoordelijk is voor de begeleiding bij het BA-eindwerkstuk en in overleg met de tweede lezer/beoordelaar het oordeel daarover vaststelt;
- f. e-studiegids: de elektronische studiegids bevattende specifieke en bindende informatie over de opleiding. De e-studiegids maakt als bijlage deel uit van deze regeling;
- g. examen: omvat de tentamens verbonden aan de tot de opleiding of de propedeutische fase van de opleiding behorende onderwijseenheden, voor zover de examencommissie dat heeft bepaald met inbegrip van een door haar zelf te verrichten onderzoek als bedoeld in artikel 7.10, eerste lid, van de wet;
- h. examencommissie: de examencommissie van de opleiding, ingesteld en benoemd krachtens artikel 7.12a van de wet;
- i. examiner: degene die door de examencommissie is aangewezen ten behoeve van het afnemen van tentamens, krachtens artikel 7.12c van de wet;
- j. Leids universitair register opleidingen: het onder verantwoordelijkheid van het College van Bestuur gehouden register¹ van de door de Universiteit Leiden verzorgde opleidingen als bedoeld in artikel 7 van het Bestuurs- en beheersreglement;
- k. niveau: het niveau van een onderwijseenheid volgens de abstracte structuur zoals omschreven in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen¹;
- l. onderwijseenheid: een onderwijseenheid van de opleiding als bedoeld in artikel 7.3 van de wet. De studielast van elke onderwijseenheid wordt uitgedrukt in gehele studiepunten. Aan elke onderwijseenheid is een tentamen verbonden;
- m. opleiding een samenhangend geheel van onderwijseenheden, gericht op de verwezenlijking van welomschreven doelstellingen op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden waarover degene die de opleiding voltooid, dient te beschikken. Aan elke opleiding is een examen verbonden;
- n. praktische oefening: een praktische oefening als bedoeld in artikel 7.13, tweede lid, onder d van de wet, in één van de volgende vormen:
- het maken van een BA-eindwerkstuk,
  - het maken van een werkstuk of een proefontwerp,
  - het uitvoeren van een onderzoekopdracht,
  - het deelnemen aan veldwerk of een excursie,
  - het doorlopen van een stage, of
  - het deelnemen aan een andere onderwijsleeractiviteit die gericht is op het verwerven van bepaalde vaardigheden;
- o. Pre-University College: een onderwijsprogramma van de Universiteit Leiden voor een selecte groep van leerlingen uit de twee hoogste klassen van het vwo;

---

¹ Het kaderdocument Leids universitair register opleidingen is te raadplegen op www.onderwijs.leidenuniv.nl/onderwijsbeleid

- p. propedeuse: de propedeutische fase van de opleiding, als onderdeel van de opleiding, die is bedoeld in artikel 7.8 van de wet;
- q. student: degene die is ingeschreven aan de Universiteit Leiden voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en de examens van de opleiding;
- r. studiepunt: de eenheid waarmee volgens de wet de studielast van een onderwijseenheid wordt uitgedrukt; volgens het ECTS is één studiepunt gelijk aan 28 uren studie;
- s. tentamen: een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student met betrekking tot een bepaalde onderwijseenheid, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek (overeenkomstig artikel 7.10 van de wet) door ten minste één daartoe door de examencommissie aangewezen examinator. Een tentamen kan uit meerdere (deel)toetsen bestaan;
- t. tweede lezer/beoordelaar: examinator die in overleg met de eerste lezer/beoordelaar het BA-eindwerkstuk beoordeelt.
- u. werkdag: maandag tot en met vrijdag, met uitzondering van de erkende feestdagen;
- v. de wet: de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW).

De overige begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

Artikel 1.3 Gedragscodes

1.3.1 Op het onderwijs van de opleiding zijn de regels zoals vastgelegd in de Gedragscode docenten en studenten binnen ICT en onderwijs² van toepassing.

1.3.2 De gedragscode omgangsvormen docenten en studenten³ is van toepassing en is bedoeld om een kader te scheppen voor een goed, veilig en stimulerend werk- en studieklimaat binnen de Universiteit Leiden, waarbij docenten en studenten op respectvolle wijze met elkaar omgaan en waarbij wederzijdse acceptatie en wederzijds vertrouwen belangrijke waarden zijn.

Hoofdstuk 2 Beschrijving van de opleiding

Artikel 2.1 Doel van de opleiding

Zie het opleidingsspecifieke deel.

Artikel 2.2 Afstudeerrichtingen

Zie het opleidingsspecifieke deel.

Artikel 2.3 Eindkwalificaties

Zie het opleidingsspecifieke deel.

---

² De Gedragscode docenten en studenten binnen ICT en onderwijs is vastgesteld door het College van Bestuur op 30 juni 2005 en is te raadplegen op www.reglementen.leidenuniv.nl/gedragscodes/gedragscode-ict-en-onderwijs.html.
<http://www.reglementen.leidenuniv.nl/gedragscodes/gedragscode-ict-en-onderwijs.html>.

³ De gedragscode omgangsvormen docenten en studenten is vastgesteld door het College van Bestuur op 19 oktober 2010 en is te raadplegen op <http://media.leidenuniv.nl/legacy/gedragscode-omgangsvormen.pdf>.

Voorts leidt elke opleiding op tot facultair geformuleerde algemene academische vaardigheden. Deze zijn opgenomen in bijlage A.

Artikel 2.4 Inrichting van de opleiding

2.4.1 De opleidingen worden voltijds verzorgd.

De volgende opleidingen worden daarnaast ook deeltijds verzorgd:

- Engelse taal en cultuur
- Franse taal en cultuur
- Geschiedenis
- Godgeleerdheid
- Islamstudies
- Kunstgeschiedenis
- Wereldgodsdiensten
- Wijsbegeerte

De deeltijdopleidingen Franse taal en cultuur, Geschiedenis, Godgeleerdheid, Islamstudies en Wereldgodsdiensten worden alleen overdag verzorgd; de deeltijdopleiding Engelse taal en cultuur wordt in de avonden verzorgd; de deeltijdopleidingen Kunstgeschiedenis en Wijsbegeerte worden gedeeltelijk overdag en gedeeltelijk in de avonden verzorgd.

2.4.2 De nominale studieduur voor deeltijdopleidingen is vijf jaar.

Artikel 2.5 Studielast

De opleiding heeft een studielast van 180 studiepunten. De propedeutische fase heeft een studielast van 60 studiepunten en is een integraal onderdeel van de opleiding.

Artikel 2.6 Aanvang van de opleiding; uniforme jaarindeling

De opleiding vangt aan op 1 september. Het cursorisch onderwijs van de opleiding is ingericht volgens de uniforme semesterindeling⁴.

Artikel 2.7 Examens van de opleiding

In de opleiding kunnen de volgende examens worden afgelegd:

- a. het propedeutisch examen
- b. het bachelorexamen

Alvorens het bachelorexamen afgelegd kan worden, dient het propedeutisch examen met goed gevolg te zijn afgelegd.

Artikel 2.8 Voertaal

Zie het opleidings specifieke deel.

Artikel 2.9 Kwaliteit

De opleiding is geaccrediteerd door de NVAO⁵ en voldoet aan de kwaliteitseisen die op nationaal en internationaal niveau aan opleidingen worden gesteld. Ook voldoet de opleiding aan de kwaliteits-

---

⁴ De uniforme semesterindeling, inclusief de toelichting hierop, is vastgesteld door het College van Bestuur op 14 oktober 2004 en gewijzigd op 12 januari 2010.

⁵ Het Nederlands-Vlaamse Accreditatie Orgaan

standaarden voor het onderwijs die zijn vastgelegd in het kaderdocument Leids universitair register opleidingen.

Hoofdstuk 3 Onderwijsprogramma

Artikel 3.1 Verplichte onderwijseenheden

3.1.1 De opleiding omvat verplichte onderwijseenheden met een totale studielast van 150 studiepunten. Onderdeel van deze onderwijseenheden vormen de keuzevakken waaruit de student verplicht een keuze moet maken.

3.1.2 In bijlage E (Onderwijsprogramma) en de e-studiegids worden de studielast, het niveau⁶, de inhoud en de onderwijsvorm van de onderwijseenheden van het onderwijsprogramma nader omschreven.

Artikel 3.2 Keuzevrijheid

3.2.1 Naast de in 3.1.1 genoemde onderwijseenheden kiest de student onderwijseenheden met een totale studielast van 30 studiepunten. Aan het onderwijs voor deze onderwijseenheden kan eerst worden deelgenomen nadat het propedeutisch examen met goed gevolg is afgelegd.

3.2.2 De keuze van de onderwijseenheden behoeft de goedkeuring van de examencommissie. Bij de beoordeling van de keuze van de student baseert de examencommissie zich uitsluitend op de samenhang en het niveau van het gekozen pakket. Vereist is dat het door de student gekozen pakket van onderwijseenheden ten minste één onderdeel op niveau 300 bevat. Goedkeuring van de examencommissie is niet vereist indien het minorprogramma's met een omvang van 30 studiepunten betreft die als zodanig zijn opgenomen in het Leids universitair register opleidingen.

3.2.3 Naast de aan deze universiteit gedoeerde onderwijseenheden komen voor de invulling van de keuzeruimte – onder goedkeuring van de examencommissie – onderwijseenheden verzorgd door een andere Nederlandse of een buitenlandse universiteit dan wel van een andere rechtspersoon met geaccrediteerd initieel onderwijs in aanmerking.

3.2.4 Onderwijseenheden waaraan de student deelneemt in het kader van het Honours College kunnen niet gebruikt worden voor de keuzeruimte.

3.2.5 Een student die is ingeschreven voor de opleiding kan zelf een programma samenstellen uit onderwijseenheden die door een instelling worden verzorgd waaraan een examen is verbonden. Hiervoor is toestemming nodig van de meest van toepassing zijnde examencommissie. Indien nodig wijst het instellingsbestuur een examencommissie aan die met de beslissing is belast⁷.

3.2.6 Zie het opleidingsspecifieke deel voor minoren die niet gekozen kunnen worden omdat de inhoud geheel of gedeeltelijk overeenkomt met verplichte onderwijseenheden van de opleiding.

Artikel 3.3 Praktische oefeningen

3.3.1 Bij elk van de in bijlage E van het opleidingsspecifieke deel vermelde onderwijseenheden is in de e-studiegids aangegeven welke praktische oefeningen zij omvatten, welke de aard en de omvang is van de werkzaamheden van de student, alsmede of deelneming aan die praktische oefeningen verplicht is met het oog op de toelating tot het afleggen van het desbetreffende tentamen, behoudens de bevoegdheid van de

---

⁶ Conform de 'abstracte structuur' als omschreven in het Kaderdocument Leids universitair register opleidingen.

⁷ Overeenkomstig artikel 7.3d van de WHW ('vrij onderwijsprogramma in het wetenschappelijk onderwijs').

examencommissie vrijstelling van die verplichting te verlenen, al dan niet onder oplegging van vervangende eisen.

3.3.2 In bijlage B (regeling BA-eindwerkstuk) staan omvang en studielast van het BA-eindwerkstuk beschreven; daarbij zijn de normen vermeld waaraan het eindwerkstuk moet voldoen en de gang van zaken rond de begeleiding.

Artikel 3.4 Deelname aan een onderwijseenheid

3.4.1 Deelname aan een onderwijseenheid vindt plaats in de volgorde van inschrijving. Voor de bij de opleiding ingeschreven studenten is plaatsing bij de onderwijseenheden die behoren tot het verplichte deel van de opleiding gegarandeerd.

3.4.2 Aan bepaalde onderwijseenheden kan eerst worden deelgenomen nadat aan het tentamen van een voorafgaande onderwijseenheid met goed gevolg is deelgenomen. In het opleidings specifiek deel is beschreven voor welke onderwijseenheden deze voorwaarde geldt.

Artikel 3.5 Verspreiding studiematerialen

3.5.1 Het is studenten niet toegestaan audio- of video-opnames van colleges te maken zonder uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de betreffende docent. Indien toestemming wordt verleend, is de student slechts gerechtigd de opname voor eigen gebruik te benutten; verspreiding of publicatie van de opname op welke wijze dan ook is niet toegestaan.

3.5.2 Het is studenten niet toegestaan op welke wijze dan ook studiematerialen te verspreiden of te publiceren. De student is slechts gerechtigd de materialen voor eigen gebruik te benutten.

Hoofdstuk 4 Tentamens en examens, vervolgopleiding

Artikel 4.1 Tentamengelegenheid

4.1.1 Tweemaal per studiejaar wordt de gelegenheid geboden tot het afleggen van het tentamen verbonden aan elk van de onderwijseenheden die in dat jaar worden aangeboden.

4.1.2 Indien een onderwijseenheid een praktische oefening omvat, dan staat deelneming aan een tentamen dan wel aan de deoltoetsen waaruit het tentamen bestaat als bedoeld in 4.1.1 uitsluitend open voor degene die met goed gevolg aan de praktische oefening heeft deelgenomen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie om anders te besluiten.

4.1.3 Indien het cijfer van een onderwijseenheid wordt samengesteld uit meerdere deoltoetsen kan worden afgeweken van het aantal kansen zoals bedoeld in 4.1.1. In dat geval wordt voor die onderwijseenheid geen tweede tentamengelegenheid aangeboden, behalve als afzonderlijke deoltoetsen met een voldoende moeten worden afgesloten om de onderwijseenheid met succes af te ronden. In bijlage E (Onderwijsprogramma) is voor elke onderwijseenheid van de opleiding vastgesteld of een tweede tentamengelegenheid van toepassing is.

4.1.4 In overeenstemming met artikel 7.13, tweede lid sub h van de wet zijn in de e-studiegids de tentamendata opgenomen.

4.1.5 De student is verplicht deel te nemen aan het tentamen dan wel elk van de deoltoetsen waaruit het tentamen bestaat bij de eerste gelegenheid die daartoe wordt geboden gedurende het betreffende collegejaar, tenzij de examencommissie in individuele gevallen anders besluit.

4.1.6 Niet van toepassing.

4.1.7 In bijzondere gevallen kan de examencommissie een extra herkansing toestaan, dit op verzoek van de student.

4.1.8 Indien een tentamen is behaald, vervalt het recht op herkansing. Wordt zonder toestemming van de examencommissie toch aan een herkansing deelgenomen, dan vindt geen beoordeling plaats. De uitslag van het eerste tentamen of de eerste toets blijft in stand.

Artikel 4.2 Verplichte volgorde

4.2.1 De onderwijseenheden en de tentamens waarmee deze worden afgesloten waaraan niet mag worden deelgenomen alvorens de tentamens van een of meerdere andere onderwijseenheden met goed gevolg zijn afgelegd, zijn vermeld in het opleidings specifieke deel.

4.2.2 Voor de onderwijseenheden en de tentamens waarmee deze worden afgesloten die in een bepaalde volgorde moeten worden doorlopen, kan de examencommissie in bijzondere gevallen op schriftelijk en gemotiveerd verzoek van de student in individuele gevallen een andere volgorde bepalen.

Artikel 4.3 Vorm van de tentamens

4.3.1 In bijlage E (Onderwijsprogramma) staat vermeld welke vorm het tentamen van elke onderwijseenheid, dan wel de deoltoetsen waaruit het tentamen bestaat, heeft. In de e-studiegids is een nadere toelichting op de manier van toetsing opgenomen.

4.3.2 In bijzondere gevallen kan op schriftelijk en beargumenteerd verzoek van de student de examencommissie toestaan dat een tentamen of een of meerdere deoltoetsen waaruit het tentamen bestaat op een andere wijze wordt afgelegd dan in bijlage E (Onderwijsprogramma) is vastgelegd.

4.3.3 Aan studenten met een functiestoornis wordt de gelegenheid geboden de tentamens of de deoltoetsen waaruit het tentamen bestaat op een zoveel mogelijk aan hun individuele handicap aangepaste wijze af te leggen. Deze aanpassingen mogen niet van invloed zijn op de kwaliteit of moeilijkheidsgraad van een tentamen. De examencommissie wint zo nodig, als bedoeld in het Protocol studeren met een functiebeperking, deskundig advies in alvorens te beslissen.

4.3.4. Op verzoeken over aanpassingen die de examinering betreffen, beslist de examencommissie.

4.3.5 De tentaminering vindt plaats in het Nederlands of, met inachtneming van de Gedragscode voertaal⁸ in een andere taal.

4.3.6 Er vindt een individuele beoordeling plaats in geval van presentaties, onderzoek, verslagen of andere onderwijsprestaties die in groepsverband worden verricht.

Artikel 4.4 Mondelinge tentamens

4.4.1 Mondeling wordt niet meer dan één persoon tegelijk getentamineerd, tenzij de examencommissie anders heeft bepaald.

4.4.2 Het mondeling afnemen van een tentamen is openbaar, tenzij de examencommissie of de desbetreffende examinerator in een bijzonder geval anders heeft bepaald, dan wel de student daartegen bezwaar heeft gemaakt.

---

⁸ De Gedragscode voertaal is vastgesteld door het College van Bestuur op 11 juli 2002 en is te raadplegen op <http://media.leidenuniv.nl/legacy/gedragscode-voertaal.pdf>

Artikel 4.5 Regels examencommissie

4.5.1 Conform artikel 7.12b, derde lid, van de wet stelt de examencommissie regels vast over de uitvoering van haar taken en bevoegdheden en over de maatregelen die zij in dat verband kan nemen. De examencommissie heeft daartoe regels en richtlijnen opgesteld (bijlage D).

4.5.2 De examencommissie draagt er zorg voor dat het recht van de student om beroep in te stellen tegen beslissingen van de examencommissie of de examinatoren is gewaarborgd.

4.5.3 De procedure voor de aanwijzing van een eerste en tweede lezer/beoordelaar van het BA-eindwerkstuk, alsmede de procedure rond de beoordeling van het BA-eindwerkstuk en de wijze van verdeling van de verantwoordelijkheden tussen de eerste en de tweede beoordelaar, waaronder de bepaling van het cijfer, is vastgelegd in de Regeling BA-eindwerkstuk (bijlage B).

Artikel 4.6 Oordeel

4.6.1 De termijnen voor beoordeling van mondelinge en schriftelijke tentamens en deeltoltsen zijn de volgende:

- a. de examiner stelt terstond na het afnemen van een mondelinge deeltolts of tentamen het oordeel vast en reikt de student een daarop betrekking hebbende schriftelijke of digitale verklaring uit;
- b. binnen vijftien werkdagen na de dag waarop het tentamen of de deeltolts is afgenomen stelt de examiner het oordeel over een schriftelijk of op andere wijze afgenomen tentamen of deeltolts vast en reikt de student een daarop betrekking hebbende schriftelijke of digitale verklaring uit;
- c. terstond nadat de beoordeling van de laatste van de deeltoltsen waaruit het tentamen bestaat bekend is gemaakt overeenkomstig artikel 4.6.1 sub a of b stelt de examiner het eindcijfer voor het tentamen van de onderwijseenheid vast en verschaft de administratie van de opleiding de nodige gegevens ten behoeve van kennisgeving van het oordeel aan de student in uSis.

4.6.2 De periode tussen de kennisgeving van het oordeel van een tentamen aan de student en het moment van herkansing van het desbetreffende tentamen omvat ten minste 5 werkdagen.

4.6.3 Wanneer niet aan de in 4.6.1 sub b vermelde termijn van vijftien werkdagen kan worden voldaan, dan wordt de student hiervan op de hoogte gesteld binnen deze termijn. Tevens wordt de dan geldende procedure aan de student medegedeeld.

4.6.4 De uitslag van het tentamen wordt uitgedrukt in een geheel getal of een getal met maximaal één decimaal, tussen 1.0 tot 10.0, beide grenzen inbegrepen. De uitslag wordt niet uitgedrukt in een getal tussen 5.0 en 6.0.

4.6.5 Het tentamen is met goed gevolg afgelegd als de uitslag 6.0 of hoger is.

4.6.6 Het met voldoende resultaat deelnemen aan een praktische oefening kan gelden als het behalen van een tentamen in de zin van artikel 7.10 van de WHW.

4.6.7 Op het schriftelijke of digitale bewijsstuk van de uitslag van een tentamen wordt de student gewezen op het inzagerecht bedoeld in artikel 4.8 en op de beroepsprocedure.

4.6.8 De examencommissie stelt regels op waaruit blijkt onder welke voorwaarden zij gebruik zal maken van de haar in art. 7.12b, derde lid, van de wet gegeven bevoegdheid om te bepalen dat niet ieder tentamen met goed gevolg behoeft te worden afgelegd, en/of onder welke voorwaarden de resultaten van tentamens elkaar kunnen compenseren. Deze regels zijn opgenomen als bijlage G bij het opleidings-specifieke deel.

Artikel 4.7 Geldigheidsduur

4.7.1 Elk tentamen en verleende vrijstelling in de propedeuse hebben een geldigheidsduur van 3 jaar voor voltijdstudenten en 4 jaar voor deeltijdstudenten.

4.7.2 Het propedeutisch examen heeft een onbeperkte geldigheidsduur.

4.7.3 Elk tentamen en verleende vrijstelling uit de postpropedeuse hebben een geldigheidsduur van 10 jaar.

4.7.4 De examencommissie kan conform de door haar gestelde richtlijnen, op verzoek van de examinandus, de geldigheidsduur met telkens één jaar verlengen. Deze regels zijn opgenomen in art. 4.12 van de regels en richtlijnen van de examencommissies.

Artikel 4.8 Inzagerecht en nabespreking

4.8.1 Gedurende dertig dagen direct na de bekendmaking van de uitslag van een schriftelijke deelloets of tentamen heeft de student recht op inzage in zijn beoordeelde werk.

4.8.2 Gedurende de in 4.8.1. genoemde termijn kan kennis worden genomen van de vragen en opdrachten van de desbetreffende deelloets of het desbetreffende tentamen, alsmede zo mogelijk van de schriftelijk neergelegde normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.

4.8.3 Op verzoek van de student vindt een nabespreking plaats. Deze mogelijkheid, die zowel voor schriftelijke als voor mondelinge deelloetsen en tentamens wordt geboden, wordt tegelijkertijd met de uitslag van de deelloets of het tentamen bekend gemaakt.

4.8.4 De examencommissie heeft de bevoegdheid te bepalen of de nabespreking collectief dan wel individueel plaatsvindt.

4.8.5 De nabespreking geschiedt op een door de examencommissie te bepalen plaats en tijdstip.

4.8.6 Indien de betrokkene aantoonbaar door overmacht verhinderd te zijn of te zijn geweest voor de nabespreking bedoeld in 4.8.3, dan wordt hem een andere gelegenheid geboden, zo mogelijk binnen de in 4.8.1 genoemde termijn.

Artikel 4.9 Vrijstelling van tentamens en/of praktische oefeningen

4.9.1 De examencommissie kan de student op diens verzoek, gehoord de desbetreffende examinator, vrijstelling verlenen van het afleggen van één of meer deelloetsen, tentamens of van deelneming aan praktische oefeningen, indien de student:

- een qua inhoud en niveau overeenkomstige onderwijseenheid van een universitaire of hogere beroepsopleiding heeft voltooid, dan wel
- aantoonbaar door werk- of beroepservaring over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken met betrekking tot de desbetreffende onderwijseenheid, dan wel
- met goed gevolg het Pre-University College heeft voltooid; de examencommissie bepaalt in dit geval voor welke onderwijseenheid of welke onderwijseenheden vrijstelling wordt verleend.

4.9.2 Indien het onderwijseenheden van de minor betreft neemt de verantwoordelijke examencommissie pas een beslissing over het al dan niet verlenen van een vrijstelling nadat de examencommissie van de opleiding die de minor verzorgt is gehoord.

4.9.3 Indien het onderwijseenheden betreft die behoren tot het facultaire kerncurriculum (Area Studies, Inleiding Godsdienstwetenschap, Inleiding Historische Wetenschap, Inleiding Literatuurwetenschap, Inleiding Taalwetenschap, Wetenschapsfilosofie, World Art Studies) neemt de verantwoordelijke examencommissie pas een beslissing over het al dan niet verlenen van een vrijstelling nadat de docent die de desbetreffende kerncursus verzorgt is gehoord.

Artikel 4.10 Examen

4.10.1 De examencommissie reikt een getuigschrift uit wanneer het examen met goed gevolg is afgelegd.

4.10.2 De examencommissie kan zelf een tot het examen behorend onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus instellen en de uitkomsten daarvan beoordelen.

4.10.3 Het getuigschrift wordt niet uitgereikt dan nadat het College van Bestuur heeft verklaard dat aan de procedurele eisen (waaronder het voldoen aan de verplichting tot het betalen van collegegeld) voor de afgifte is voldaan. Per opleiding wordt één getuigschrift uitgereikt. Op het getuigschrift wordt vermeld dat de opleiding is verzorgd door de Universiteit Leiden.

4.10.4 Overeenkomstig de regeling als bedoeld in artikel 7.11, derde lid, van de wet kan degene die aanspraak heeft op uitreiking van een getuigschrift de examencommissie verzoeken daartoe nog niet over te gaan mits de inschrijvingsduur voor de betreffende opleiding van vier jaar niet wordt overschreden.

4.10.5 Dit verzoek moet worden ingediend binnen vijf werkdagen nadat de student op de hoogte is gebracht van de uitslag van het examen. Bij dit verzoek geeft de student aan wanneer hij het getuigschrift wil ontvangen.

4.10.6 De examencommissie kan het verzoek tevens inwilligen indien het niet inwilligen van het verzoek zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

4.10.7 Aan het getuigschrift wordt een in het Nederlands en in het Engels gesteld supplement toegevoegd dat voldoet aan het Europese overeengekomen standaardformat. Tezamen met het getuigschrift wordt een vertaling van het getuigschrift en een certificaat in het Latijn uitgereikt.

Artikel 4.11 Graadverlening

4.11.1 Aan degene die het examen met goed gevolg heeft afgelegd wordt de graad Bachelor verleend met de toevoeging «of Arts».

4.11.2 De verleende graad wordt op het getuigschrift van het examen aangetekend.

Artikel 4.12 Vervolgopleiding

4.12.1 Zie het opleidings specifieke deel.

4.12.2 Indien een masteropleiding niet aansluit op de opleiding, kunnen er eisen worden gesteld aan de toelating. Deze eisen zijn vermeld in de Onderwijs- en examenregeling van de masteropleiding.

Hoofdstuk 5 Toegang en toelating tot de opleiding

Paragraaf 5.1 Rechtstreekse toegang

Artikel 5.1 Rechtstreekse toegang

5.1.1 Rechtstreekse toegang tot de opleiding hebben degenen die voldoen aan de voorwaarden genoemd in de artikelen 7.24, 7.25 en 7.28 van de wet.

5.1.2 Het College van Bestuur kan de toegang in bepaalde in de wet omschreven gevallen weigeren door gebruik te maken van zijn bevoegdheid krachtens de tweede en derde volzin van artikel 7.28, eerste lid, van de wet.

Paragraaf 5.2 Toelating

Artikel 5.2 Vervangende eisen ‘oude stijl’-vwo

Voor de bezitter van een vwo-diploma, dat is behaald volgens de op 31 juli 1998 geldende en krachtens de Wet op het voortgezet onderwijs vastgestelde voorschriften, worden eventuele deficiënties vervuld door het afleggen van toetsen op het niveau van het vwo-eindexamen. Om deficiënties vast te stellen dient men contact op te nemen met de studieadviseur van de opleiding.

Artikel 5.3 Gelijkwaardige vooropleiding

5.3.1 Degene die niet in het bezit is van een vwo-diploma maar niettemin krachtens de Wet kan worden ingeschreven, kan een toets worden opgelegd in de vakken, genoemd in artikel 5.4 op het niveau van het vwo-eindexamen in het profiel dat directe toegang geeft.

5.3.2 Voor de opleidingen Dutch Studies, Liberal Arts and Sciences: Global Challenges; International Studies en South and Southeast Asian Studies zijn studenten toelaatbaar die beschikken over een erkend buitenlands diploma van secundair c.q. voorbereidend wetenschappelijk onderwijs zoals genoemd in de landelijk vastgestelde lijst, en die voldoen aan de taaleis zoals vermeld in artikel 5.5.3.

Artikel 5.4 Nadere vooropleidingseisen en deficiënties

5.4.1 Krachtens de Regeling nadere vooropleidingseisen HO 2007⁹ zijn voor de hieronder genoemde opleiding de volgende nadere vooropleidingseisen van toepassing.

<i>Opleiding:</i>	<i>Vooropleidingseis:</i>
Griekse en Latijnse taal en cultuur:	Eindexamen vwo waarvan onderdeel heeft uitgemaakt het examen Grieks of het examen Latijn.

Wie in beide klassieke talen (Grieks en Latijn) géén eindexamen vwo heeft afgelegd, dient een vervangende toets af te leggen op het niveau van het vwo-eindexamen in één van die twee talen.

5.4.2 De examencommissie bepaalt de wijze waarop de toetsen worden afgenomen.

Artikel 5.5 Nederlandse taal

5.5.1 Bezitters van een buiten Nederland afgegeven diploma kunnen voldoen aan de eis inzake voldoende beheersing van de Nederlandse taal door het met goed gevolg afleggen van het examen niveau 5+6 van de cursus Nederlands als tweede taal, georganiseerd door de Universiteit Leiden.

5.5.2 De examencommissie kan in bijzondere gevallen vrijstelling verlenen van het onder 5.5.1 bedoelde examen.

5.5.3 In afwijking van bovenstaande geldt dat voor de opleidingen Dutch Studies, Liberal Arts and Sciences: Global Challenges; International Studies en South and Southeast Asian Studies voldoende beheersing van de Nederlandse taal niet vereist is. Voor bovengenoemde opleidingen geldt dat studenten dienen te beschikken over kennis van de Engelse taal op minimaal niveau 6.5 (IELTS), of TOEFL 570/230/90, of Cambridge Certificate of Advanced English (CAE) – grade C.

Artikel 5.6 Colloquium Doctum

Ter uitvoering van het toelatingsonderzoek, bedoeld in artikel 7.29 van de wet, is de in bijlage C opgenomen regeling van toepassing.

---

⁹ <http://www.cfi.nl/public/cfi-online/ocwregelingen/2009/03/hoensbs2009104932.aspx>

Hoofdstuk 6 Studiebegeleiding en studieadvies

Artikel 6.1 Studievoortgangadministratie

6.1.1 De opleiding registreert de individuele studieresultaten van de studenten.

6.1.2 De opleiding verschaft de student ten minste één keer per jaar een overzicht van de door hem behaalde studieresultaten.

6.1.3 Met ingang van het tweede jaar van inschrijving vraagt de opleiding elke student ten minste jaarlijks een studieplan te overleggen waaruit blijkt welke tentamens hij voornemens is af te leggen en aan welke voor de opleiding relevante extracurriculaire activiteiten en door het College van Bestuur erkende nevenactiviteiten hij voornemens is deel te nemen.

Artikel 6.2 Introductie en begeleiding

6.2.1 De opleiding draagt zorg voor de introductie en de studiebegeleiding van de studenten die voor de opleiding zijn ingeschreven, mede ten behoeve van hun oriëntatie op mogelijke studiewegen in en buiten de opleiding.

6.2.2 De opleiding biedt de student de mogelijkheid minimaal één maal per jaar met een tutor, een mentor of de studieadviseur de studievoortgang te bespreken.

Artikel 6.3 Studieadvies

6.3.1 In zijn eerste en tweede jaar van inschrijving, zolang de propedeuse niet is behaald, krijgt elke student schriftelijk advies over de voortzetting van zijn opleiding. De examencommissie is door het faculteitsbestuur gemandateerd tot het uitbrengen van het studieadvies. Voor informatie over de eisen, het aantal malen dat en de tijdstippen waarop dit gebeurt, alsmede voor de consequenties die daaraan worden of kunnen worden verbonden, wordt verwezen naar de Regeling bindend studieadvies Universiteit Leiden zoals die geldt in het betrokken studiejaar en naar 6.3.2.

6.3.2 Indien de opleiding aanvullende eisen hanteert ten aanzien van te behalen onderdelen voor het tweede studieadvies, zoals bedoeld in 6.3.1, zijn deze opgenomen in het opleidings specifieke deel.

6.3.3 Een bindend negatief advies geldt uitsluitend voor de opleiding en bijbehorende afstudeerrichtingen waarvoor de student staat ingeschreven.

6.3.4 Desgevraagd krijgt de student een mondelinge toelichting op het advies en informatie over de voortzetting van zijn studie binnen of buiten de faculteit en over eventuele andere opleidingsmogelijkheden.

Artikel 6.4 Topsport

Aan studenten die topsport bedrijven wordt de gelegenheid geboden hun studie zoveel als redelijkerwijs mogelijk is aan de eisen van hun sportieve bezigheden aan te passen. Om vast te stellen wie tot deze categorie behoren hanteert de opleiding de richtlijnen van het College van Bestuur.

Artikel 6.5 Duurzame functiestoornis

Aan studenten met een handicap of met een chronische ziekte wordt de gelegenheid geboden hun studie, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, aan de beperkingen die de functiestoornis met zich meebrengt aan te passen. Deze aanpassingen worden zoveel mogelijk op de individuele functiebeperking van de student

afgestemd, maar mogen de kwaliteit of moeilijkheidsgraad van een vak of het examenprogramma niet wijzigen.

Hoofdstuk 7 Overgangsbepalingen

Artikel 7.1 Bepalingen betreffende eerder voor de opleiding ingeschreven studenten

7.1.1 Met ingang van 1 september 2012 geldt voor studenten die voor de eerste maal voor de opleiding zijn ingeschreven dat de Onderwijs- en examenregeling voor de duur van één jaar van kracht blijft.

7.1.2 Voor studenten die vóór 31 augustus 2012 voor de eerste maal voor de opleiding zijn ingeschreven op een tijdstip niet langer dan vijf jaren voor de datum waarop deze regeling van kracht is geworden blijven de bepalingen van de Onderwijs- en examenregeling met betrekking tot het Onderwijsprogramma zoals dat luidde op het moment van de eerste inschrijving van toepassing.

7.1.3 Voor studenten die vóór 31 augustus 2012 voor de eerste maal voor de opleiding zijn ingeschreven op een tijdstip langer dan vijf jaren voor de datum waarop deze regeling van kracht is geworden, dan wel op verzoek van de student, kan de examencommissie de Onderwijs- en examenregeling zoals die gold in enig jaar niet langer dan vijf jaar voor de datum waarop deze regeling van kracht is geworden op hem van toepassing verklaren.

7.1.4 Indien onderwijseenheden als bedoeld in de artikelen 3.1.1 en 3.2 van de op grond van 7.1.1, 7.1.2 of 7.1.3 van toepassing zijnde Onderwijs- en examenregeling niet meer worden aangeboden, dan wijst de examencommissie vervangende onderwijseenheden aan. Zo nodig worden onderwijseenheden aangewezen die door een andere instelling worden aangeboden.

Hoofdstuk 8 Slotbepalingen

Artikel 8.1 Hardheidsclausule

De examencommissie kan in bijzondere gevallen ten gunste van de student afwijken van hetgeen in deze Onderwijs- en examenregeling is bepaald, wanneer toepassing leidt tot onevenredige benadeling of onbillijkheid van zwaarwegende aard.

Artikel 8.2 Wijziging

8.2.1 Wijzigingen van deze regeling worden door het faculteitsbestuur na voorafgaande instemming van de faculteitsraad bij afzonderlijk besluit vastgesteld.

8.2.2 Wijzigingen in deze regeling die van toepassing zijn voor een bepaald studiejaar moeten voor de aanvang van dat studiejaar zijn vastgesteld en op de daarvoor bepaalde wijze zijn gepubliceerd. Hiervan kan uitsluitend worden afgeweken als een snellere invoering van een wijziging strikt noodzakelijk is en als daarbij de belangen van de studenten redelijkerwijs niet worden geschaad.

8.2.3 Een wijziging kan niet ten nadele van studenten van invloed zijn op enige beslissing welke krachtens deze regeling door de examencommissie is genomen ten aanzien van een student.

Artikel 8.3 Bekendmaking

De opleiding draagt zorg voor een passende bekendmaking van deze regeling en van de regels en richtlijnen die door de examencommissie zijn vastgesteld, alsmede van elke wijziging van deze stukken.

Artikel 8.4 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2013.

Bijlage A - Algemene Academische Vaardigheden

De afgestudeerde Bachelor kan:

I Elementaire onderzoeksvaardigheden, waaronder heuristische vaardigheden

1. vakwetenschappelijke literatuur verzamelen en selecteren met behulp van traditionele en digitale methoden en technieken;
2. deze analyseren en beoordelen op kwaliteit en betrouwbaarheid;
3. op basis hiervan een goed afgebakende probleemstelling formuleren;
4. onder begeleiding een onderzoek van beperkte omvang opzetten en uitvoeren met inachtneming van de voor het vakgebied relevante traditionele en digitale methoden en technieken;
5. op basis daarvan een beargumenteerde conclusie formuleren;
6. ook buiten zijn eigen vakgebied gebruik maken van zijn verworven onderzoeksvaardigheden.

II Schriftelijke presentatievaardigheden

1. onderzoeksresultaten helder en beargumenteerd uiteenzetten;
2. een antwoord formuleren op vragen betreffende (een onderwerp in) het vakgebied
  - in de vorm van een heldere en goed opgebouwde schriftelijke presentatie
  - overeenkomend met de criteria die het vakgebied daaraan stelt
  - met gebruikmaking van relevante illustratie- of multimediale technieken
  - gericht op een specifieke doelgroep.

III Mondelinge presentatievaardigheden

1. onderzoeksresultaten helder en beargumenteerd uiteenzetten;
2. een antwoord formuleren op vragen betreffende (een onderwerp in) het vakgebied
  - in de vorm van een heldere en goed opgebouwde mondelinge presentatie
  - overeenkomend met de criteria die het vakgebied daaraan stelt
  - met gebruikmaking van moderne presentatietechnieken
  - gericht op een specifieke doelgroep;
3. actief deelnemen aan een vakinhoudelijke discussie.

IV Samenwerkings- en leervaardigheden

1. sociaal en communicatief optreden in samenwerkingsituaties;
2. op constructieve wijze aan medestudenten feedback geven en van medestudenten feedback; ontvangen en gegronde kritiek verwerken tot een herziening van het eigen standpunt of de eigen argumentatie;
3. aanwijzingen en kritiek van begeleiders goed verwerken, en in nieuwe situaties met eerder gegeven aanwijzingen en kritiek rekening houden;
4. een realistische planning kunnen maken en zich houden aan overeengekomen planningen en prioritering.

Bijlage B - Regeling BA- eindwerkstuk

Voor de Regeling BA-eindwerkstuk van de Faculteit der Geesteswetenschappen zie <http://www.hum.leidenuniv.nl/studenten/reglementen/>

Bijlage C - Colloquium Doctum

Algemene Criteria

Bij het toelatingsonderzoek, bedoeld in artikel 7.29 van de WHW, worden kandidaten op basis van de volgende criteria beoordeeld:

- zij dienen minimaal te beschikken over een havo-diploma dan wel havo-niveau;
- enige jaren relevante werkervaring.

Afhankelijk van het niveau van de vooropleiding en eventuele (relevante) werkervaring van de kandidaten, worden er maximaal 6 vwo-staatsexamens en/of vakken van de Open Universiteit opgelegd.

- Staatsexamens vwo¹⁰:
  - Nederlands;
  - Engels;
  - Duits;
  - Frans;
  - Geschiedenis;
  - Maatschappijleer;
  - Economie;
  - Aardrijkskunde;
  - Filosofie
  - Wiskunde (A, B, of C);
  - Klassieke Culturele Vorming.
- Algemene vwo-vakken zonder centraal schriftelijk eindexamen:
  - Profielwerkstuk.

Reeds eerder behaalde vwo-deelcertificaten in een van deze vakken verlenen niet zonder meer vrijstellingen. Of een of meer vrijstellingen kunnen worden verleend op grond van reeds behaalde vwo-deelcertificaten, wordt besloten door de examencommissie.

- Cursussen van de Open Universiteit (OU):
  - Oriëntatiecursus cultuurwetenschappen;
  - Schrijfpracticum 1 (zakelijk schrijven);
  - Schrijfpracticum 2 (academisch schrijven) (alleen in combinatie met Schrijfpracticum 1);
  - Argumentatieleer (alleen in combinatie met Schrijfpracticum 1);
  - Geschiedenis: Oudheid;
  - Geschiedenis: Middeleeuwen;
  - Sociaal-Economische Geschiedenis;
  - Nederland in de 19e en 20e eeuw;
  - Inleiding Letterkunde;
  - Literatuurwetenschap.

Kandidaten met een niet-afgeronde erkende Nederlandse hbo-propedeuse

- Kandidaten met minder dan 20 studiepunten behaald van een hbo-propedeuse kunnen eveneens getoetst worden tot zes onderdelen uit de hierboven genoemde lijst met vwo-staatsexamens en OU-cursussen;
- Kandidaten met 20 tot 40 studiepunten behaald van een hbo-propedeuse kunnen getoetst worden tot vijf onderdelen uit de hierboven genoemde lijst met vwo-staatsexamens en OU-cursussen.

---

¹⁰ Voor meer informatie over staatsexamens, zie:
http://www.ib-groep.nl/particulieren/examens/Staatsexamens/s10_aanmelden_staatsexamen.asp

- Kandidaten die 40 of meer studiepunten behaald hebben van een hbo-propedeuse kunnen getoetst worden tot 3 onderdelen uit de hierboven genoemde lijst met vwo-staatsexamens en OU-cursussen.

Termijn

Kandidaten dienen de opgelegde vwo-staatsexamens en/of OU-cursussen met succes te hebben voltooid alvorens zij kunnen starten met de bacheloropleiding.

De behaalde vwo-staatsexamens en/of OU-cursussen verliezen in het kader van het colloquium doctum hun geldigheid na het begin van het academisch jaar volgend op het academisch jaar waarvoor het verzoek om toelating in eerste instantie is ingediend. Het faculteitsbestuur kan op advies van de examencommissie in individuele gevallen en wegens bijzondere omstandigheden deze geldigheid met zoveel maanden die zij nodig acht verlengen.

Bijlage D - Regels en Richtlijnen Examencommissies Faculteit der Geesteswetenschappen

Voor de Regels en Richtlijnen Examencommissies van de Faculteit der Geesteswetenschappen zie:
<http://www.hum.leidenuniv.nl/studenten/reglementen/>